

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs

Citadeles iela 1, Rīga, LV-1010, tālr. 67356161, 67356140, e-pasts pasts@knab.gov.lv, www.knab.gov.lv

Rīgā

04.12.2024.

Nr. 1.20-4.1/27

Vadlīnijas likuma “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 30. panta piemērošanai

Izdotas saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 72. panta pirmās daļas 2. punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Vadlīnijas sniedz ieteikumus likuma “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” (turpmāk – Interesešu konflikta novēršanas likums) 30. panta piemērošanai gadījumos, kad valsts amatpersona, pārkāpjot Interesešu konflikta novēršanas likumā noteiktos ierobežojumus, guvusi ienākumus vai mantiskos labumus.
2. Vadlīniju mērķis ir sniegt atbalstu Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (turpmāk – Birojs) amatpersonām Interesešu konflikta novēršanas likuma 30. panta “Valsts amatpersonu un citu personu atbildība” piemērošanai un vienveidīgas prakses nodrošināšanai, valstij nodarīto zaudējumu apmēra noteikšanā.
3. Vadlīnijas izstrādātas saskaņā ar Interesešu konflikta novēršanas likumu, Administratīvās atbildības likumu, Administratīvā procesa likumu, Administratīvā procesa likuma komentāriem. A un B daļa (*sagatavojis autoru kolektīvs Dr.iur. J. Briedes zinātniskajā redakcijā.-Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2013, 1058. lpp.*), Valsts pārvaldes iekārtas likumu un Tieslietu ministrijas 2016. gada vadlīnijām “Administratīvo līgumu slēgšana”.
4. Vadlīnijas tiek publicētas Biroja oficiālajā tīmekļa vietnē www.knab.gov.lv.

II. Administratīvās lietas ierosināšanas un vešanas kārtība

5. Interesešu konflikta novēršanas likuma 30. pantā noteiktajā kārtībā ar administratīvo aktu (lēmumu) Birojs var prasīt valsts amatpersonai atlīdzināt valstij nodarītos zaudējumus (ierosināt administratīvo lietu saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 57. pantu) tajā brīdī, kad konstatēts, ka valsts amatpersona ir izdarījusi tādu Interesešu konflikta novēršanas likuma pārkāpumu, kā rezultātā valsts amatpersonai radies pienākums atlīdzināt valstij nodarītos zaudējumus.
6. Ja valsts amatpersona labprātīgi nav atlīdzinājusi valstij nodarītos zaudējumus, Biroja priekšnieks saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 57. pantu ierosina administratīvo lietu, pamatojoties uz Biroja Trešās pārvaldes Otrās nodaļas (turpmāk – 3P2N) amatpersonas ziņojumu.

7. Ja 3P2N amatpersona secina, ka administratīvā akta (lēmuma) izdošana nav lietderīga, tā sagatavo ziņojumu Biroja priekšniekam. Ziņojumu paraksta 3P2N priekšnieks, saskaņā ar Biroja Trešās pārvaldes (turpmāk – 3P) priekšnieks un Otrā atsevišķā nodaļa (turpmāk – 2AN).
8. Pēc administratīvās lietas ierosināšanas 3P2N amatpersona Administratīvā procesa likuma 59. un 60. pantā noteiktajā kārtībā iegūst informāciju, kas nepieciešama, lai izdotu administratīvo aktu (lēmumu) par valstij nodarīto zaudējumu atlīdzināšanu un Administratīvā procesa likuma 62. pantā noteiktajā kārtībā noskaidro un izvērtē adresāta vai trešās personas viedokli un argumentus šajā lietā.
9. Ja 3P2N amatpersona administratīvā procesa gaitā secina, ka Administratīvā procesa likuma 63. panta pirmās daļas 2. punkta administratīvais akts (lēmums) ir izdodams, tā sagatavo administratīvā akta (lēmuma) projektu. Administratīvā akta (lēmuma) saturā iekļaujami lietderības apsvērumi (Administratīvā procesa likuma 66. pants).
10. Ja 3P2N amatpersona administratīvā procesa gaitā secina, ka administratīvā akta (lēmuma) izdošana nav lietderīga, tā sagatavo lēmuma projektu par procesa (lietas) izbeigšanu, valsts amatpersonu pilnībā atbrīvojot no pienākuma atlīdzināt valstij nodarītos zaudējumus (Administratīvā procesa likuma 63. panta pirmās daļas 4. punkts, Interesu konflikta novēršanas likuma 30. panta 2.¹ daļa). Šāds lēmums nav administratīvs akts un tam nav jābūt noformētam atbilstoši Administratīvā procesa likuma 67. panta prasībām.
11. Termiņu, kādā valsts amatpersonai jāatlīdzina valstij nodarītie zaudējumi, nosaka vienu mēnesi no administratīvā akta (lēmuma) spēkā stāšanās dienas.
12. 3P2N amatpersona administratīvā akta (lēmuma) projektu par valstij nodarīto zaudējumu atlīdzināšanu vai lēmuma projektu par lietas izbeigšanu nodod saskaņošanai 2AN. Saskaņoto projektu vizē administratīvajā procesā iesaistītās Biroja amatpersonas un iesniedz Biroja priekšniekam parakstīšanai. Administratīvā aktā (lēmumā) norādītais valstij nodarītā zaudējuma apmērs nedrīkst pārsniegt ienākumu un mantisko labumu apmēru, kas gūti, pārkāpjot Interesu konflikta novēršanas likumā noteiktos ierobežojumus, vai proporcionāla to pieauguma apmēru.
13. Administratīvo aktu (lēmumu) par valstij nodarīto zaudējumu atlīdzināšanu saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 70. panta otro daļu paziņo adresātam atbilstoši Paziņošanas likumam. Ja nelabvēlīgs administratīvais akts sūtāms pa pastu, to noformē kā ierakstītu pasta sūtījumu.

III. Valstij nodarīto zaudējumu apmēra noteikšana

14. Nosakot valstij nodarīto zaudējumu apmēru, Biroja amatpersonas ņem vērā konstatētos apstākļus, piemēram, valsts amatpersonai saskaņā ar Interesu konflikta novēršanas likuma 32. panta ceturto daļu piemērotā naudas soda apmēru, lēmumā par soda piemērošanu norādītos Administratīvās atbildības likuma 19. panta otrajā daļā minētos apstākļus (izdarītā pārkāpuma raksturu, pie atbildības saucamās personas personību, mantisko stāvokli, pārkāpuma izdarīšanas apstākļus, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus).
15. Daļēji atlīdzināmo valstij nodarīto zaudējumu apmēru Biroja amatpersona nosaka procentos no valsts amatpersonas ienākumiem (pēc nodokļu nomaksas) un mantiskajiem labumiem, kas gūti, pārkāpjot Interesu konflikta novēršanas likumā noteiktos ierobežojumus un aizliegumus, vai proporcionāla to pieauguma, ņemot vērā Vadlīniju 14. punktā minētos apstākļus un citus administratīvā procesa gaitā konstatētos apstākļus (piemēram, īpašumā esošā kustamā un nekustamā manta, aprūpē esošo personu skaits,

slimība (tajā skaitā invaliditātes gadījums), bezdarbnieka statuss, kredīti (hipotekārais kredīts vienīgajam mājoklim), studiju/studējošā kredīts).

16. Kritēriji, kas tiek ņemti vērā daļēji atlīdzināmo valstij nodarīto zaudējumu apmēra noteikšanā (Interesu konflikta novēršanas likuma 30. panta 2.¹ daļas otrais teikums), un to apmērs procentos atspoguļoti Vadlīniju pielikumā “Kritēriji, kas tiek ņemti vērā valstij nodarīto zaudējumu apmēra noteikšanā” (turpmāk – Pielikums). Pielikumā esošo kritēriju norādītais procentuālais apmērs ir šo kritēriju pamatlikme, kuru var samazināt (piemēram, ja pārkāpumu izdarījis mazas iestādes vadītājs vai viņa vietnieks) vai palielināt atkarībā no kritērija raksturojošiem apstākļiem.
17. 3P2N amatpersona elektroniski aizpilda Pielikumu, aizpildīto Pielikumu izdrukā, saskaņo ar 3P2N priekšnieku, 3P priekšnieku, 2AN un pievieno administratīvās lietas materiāliem.

IV. Administratīvais līgums kā administratīvā akta (lēmuma) alternatīva

18. Ievērojot Administratīvā procesa likuma 63.¹ panta pirmajā teikumā un Tieslietu ministrijas vadlīnijās “Administratīvo līgumu slēgšana” noteikto, un, ja administratīvā akta (lēmuma) aizstāšana ar administratīvo līgumu ir iespējama un lietderīga, 3P2N Interesu konflikta novēršanas likuma 30. panta 2.¹ daļas otrajā teikumā minētajā gadījumā (daļēja atbrīvošana) var ierosināt administratīvā līguma slēgšanu, sagatavojot ziņojumu Biroja priekšniekam, ko paraksta 3P2N priekšnieks, saskaņo 3P priekšnieks un 2AN.
19. Pirms ierosināšanas slēgt administratīvo līgumu vai saņemot no valsts amatpersonas ierosinājumu administratīvā akta (lēmuma) vietā slēgt administratīvo līgumu, 3P2N amatpersona Administratīvā procesa likuma 59. un 60. pantā noteiktajā kārtībā iegūst informāciju, kas nepieciešama, lai noteiktu atlīdzināmo valstij nodarīto zaudējumu apmēru un elektroniski aizpilda Pielikumu, aizpildīto Pielikumu izdrukā, saskaņo ar 3P2N priekšnieku, 3P priekšnieku, 2AN un kā pierādījumu pievieno administratīvās lietas materiāliem.
20. Ja Biroja priekšnieks piekrīt, ka valstij nodarīto zaudējumu atlīdzināšanā administratīvo aktu (lēmumu) var aizstāt ar administratīvo līgumu, informāciju par iespēju noslēgt administratīvo līgumu 3P2N amatpersona iekļauj pieprasījumā, kurā valsts amatpersonu aicina sniegt viedokli un argumentus administratīvajā lietā (Administratīvā procesa likuma 62. panta pirmā daļa).
21. Pēc valsts amatpersonas viedokļa saņemšanas par valstij nodarīto zaudējumu atlīdzināšanu, ja tajā ir norādīti jauni apstākļi, uz kā pamata valsts amatpersonai varētu tikt mainīts atlīdzināmais valstij nodarīto zaudējumu apmērs, 3P2N amatpersona atkārtoti elektroniski aizpilda Pielikumu, aizpildīto Pielikumu izdrukā, saskaņo ar 3P2N priekšnieku, 3P priekšnieku, 2AN un pievieno administratīvās lietas materiāliem.
22. Termiņu, kādā valsts amatpersonai jāatlīdzina valstij nodarītie zaudējumi, nosaka vienu mēnesi no administratīvā līguma parakstīšanas dienas. Pēc valsts amatpersonas rakstveida lūguma var noteikt citu valstij nodarīto zaudējumu atmaksas termiņu, tostarp sadalot maksājumu daļās un paredzot katra maksājuma termiņu.
23. Ja valsts amatpersona administratīvo līgumu pienācīgi nepilda vai apšaubā tā spēkā esamību, 2AN prasa tā izpildi Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā tiesas ceļā.

V. Administratīvais līgums (administratīvā akta (lēmuma) izpildei

24. Administratīvā akta adresāta lūgumu par zaudējumu atlīdzināšanas termiņa pagarināšanu vai sadalīšanu izskata 3P2N (ja lēmums nav pārsūdzēts administratīvajā tiesā) vai 2AN (ja lēmums pārsūdzēts administratīvajā tiesā).
25. Ievērojot Administratīvā procesa likuma 63.¹ panta pirmajā teikumā un Tieslietu ministrijas vadlīnijās “Administratīvo līgumu slēgšana” noteikto, ja administratīvā akta (lēmuma) izpildes sadalīšana ir lietderīga, 3P2N vai 2AN sagatavo administratīvā līguma projektu, ko nosūta iesniedzējam. 3P2N sagatavoto administratīvā līguma projektu saskaņo 3P priekšnieks un 2AN.
26. Administratīvā akta (lēmuma) izpildes sadalīšanas vairākos termiņos un maksājumos pamats ir administratīvā akta adresāta mantiskais stāvoklis. Maksimālais iespējamais termiņš uz kādu iespējams sadalīt administratīvā akta (lēmuma izpildi) ir 4 (četri) gadi.
27. 3P2N un 2AN amatpersona par noslēgto administratīvo līgumu informē Ministru prezidentu, piecu darbdienu laikā no administratīvā līguma noslēgšanas dienas nosūtot Ministru prezidentam līguma kopiju (Valsts pārvaldes iekārtas likuma 82. pants).

VI. Noslēguma jautājums

28. Atzīt par spēku zaudējušu Biroja 2023. gada 5. jūnija iekšējo normatīvo aktu Nr. 1.20-4.1/16 “Vadlīnijas likuma “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 30. panta piemērošanai”.

Priekšnieks

(paraksts)

J. Straume